

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN KOBA

versie 4, februari 2010

Inleiding

Eén van de kwaliteitseisen in de Wet Kinderopvang is dat een gastouderbureau een pedagogisch beleidsplan heeft. In dit plan staan de uitgangspunten en de werkwijze beschreven die het gastouderbureau hanteert op het gebied van de opvoeding van en het omgaan met kinderen. Ouders/verzorgers en gastouders kunnen zo nodig hierop terugvallen.

Koba wil dat een kind kan opgroeien in een veilige en vertrouwde omgeving en vindt daarom een pedagogisch beleidsplan erg belangrijk.

Pedagogische visie van Koba

Koba verwacht dat een gastouder de volgende zaken nastreeft:

- Respect voor het kind als individu;
- Aandacht voor ieder kind;
- Het creëren van een atmosfeer waarin een kind zich veilig en vertrouwd voelt.

Elk kind is anders. Een kind moet de mogelijkheid hebben om zich op zijn eigen manier te ontwikkelen. De gastouder kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. In een omgeving waarin een kind zich geborgen en op zijn gemak voelt, kan het zich in alle rust ontplooiën tot een evenwichtig en zelfverzekerd persoon. Als een gastouder respect en aandacht voor een kind opbrengt, zal het ook leren zichzelf en anderen te respecteren. De eindverantwoordelijkheid ligt nog altijd wel bij de vraagouder(s).

Wat Koba van gastouders verwacht, toegelicht:

Het bieden van veiligheid en geborgenheid

Om zich goed te kunnen ontwikkelen op verschillende vlakken, is het belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een gastouder kan een kind dit gevoel geven, door het te accepteren en waarderen zoals het is. Het kind moet met al zijn vragen en problemen bij de gastouder terecht kunnen. Ook is het belangrijk om consequent te zijn met regels en gewoontes. Een vast dagschema kan hierbij helpen.

Het stimuleren van zelfvertrouwen

Een gastouder moet een kind altijd serieus nemen en het kind, met zijn eigen persoonlijkheid en gedrag, respecteren als individu. Tevens zal de gastouder het kind op een positieve manier stimuleren om deel te nemen aan activiteiten. Zo zal het gevoel van eigenwaarde toenemen, waardoor het zelfvertrouwen van het kind vergroot wordt.

Het stimuleren van de zelfstandigheid van het kind

Een kind dat zich veilig en geborgen voelt en vertrouwen heeft in zichzelf, kan leren zijn eigen zelfstandigheid te vergroten. De gastouder helpt het kind hierbij, door het in zijn eigen tempo zoveel mogelijk zelf te laten doen. De gastouder zal het kind hierin stimuleren door hem nieuwe uitdagingen aan te bieden, hem te begeleiden en te belonen als het goed gaat.

Het begeleiden van de ontwikkeling op verstandelijk en lichamelijk gebied

Gastouders zullen het kind stimuleren, door activiteiten en materieel aan te bieden voor verschillende ontwikkelingsniveaus. Een gastouder heeft afwisselend materiaal in huis voor verschillende leeftijdsgroepen.

Het stimuleren van sociaal gedrag en het omgaan met anderen

Een gastouder zal een kind leren hoe het op een sociale manier met anderen om moet gaan, door zelf het goede voorbeeld te geven en gewenst gedrag positief te stimuleren. Hij/zij leert het kind rekening te houden met anderen en te delen. Ook zal de gastouder het kind leren hoe het voor zichzelf op moet komen. De gastouder houdt hierbij rekening met de leeftijd van het kind.

Het begeleiden van emoties

Een gastouder zal kinderen leren omgaan met emoties. Hij/zij zal het kind serieus nemen en helpen met het verwerken van gevoelens. De gastouder zal hierbij kalm blijven, zodat het kind zich gesteund voelt.

Het stimuleren of afleren van gewenst of ongewenst gedrag

Een gastouder laat een kind duidelijk merken welk gedrag gewenst is door positieve aandacht te geven. De gastouder corrigeert ongewenst gedrag op een kalme en beheerste manier en zal dus nooit schreeuwen of slaan.

Ervaring en opleiding

De gastouder/oppas heeft kennis van de verschillende ontwikkelingsfasen en – gebieden. Deze kennis is door opleiding en ervaring vergaard. De gastouder dient een opleiding te hebben genoten die genoemd wordt op de lijst van opleidingen samengesteld door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Ook dient een gastouder in het bezit te zijn van een door het Oranje Kruis gecertificeerd diploma EHBO of EHBO aan kinderen, of een geregistreerd certificaat Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers van NedCert.

Verklaring Omtrent het Gedrag

De gastouder dient in het bezit te zijn van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). In het geval van opvang in de woning van de gastouder dienen ook de meerderjarige huisgenoten van de gastouder een VOG in hun bezit te hebben.

De praktijk: een veilige en vertrouwde opvang

Een kind moet zich op zijn gemak voelen bij een gastouder. Bij de start van de opvang moet er voldoende aandacht besteed worden aan de kennismaking. Een kind moet rustig kunnen wennen aan de opvangplek, de gastouder en eventuele andere kinderen. Zo heeft de gastouder ook de mogelijkheid het kind beter te leren kennen en in te spelen op de individuele behoeften van het kind.

Een kind moet zich tijdens de opvang vrij voelen om zichzelf te zijn en zijn/haar emoties te kunnen tonen.

Respect en aandacht

Koba vindt het belangrijk dat een ieder met respect wordt behandeld, dus ook een kind. De gastouder moet het individuele karakter van een kind respecteren en het kind in elke situatie in zijn waarde laten.

Een kind moet gestimuleerd worden in zijn lichamelijke, sociaal-emotionele, verstandelijke en creatieve ontwikkeling. Als er meerdere kinderen op de opvangplek aanwezig zijn, zal de gastouder een kind leren rustig op zijn beurt te wachten en de aandacht te delen.

Stimuleren van de ontwikkelingsgebieden

Een kind moet zich op verschillende gebieden kunnen ontwikkelen. Eerder werden al lichamelijke ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, verstandelijke ontwikkeling en creatieve ontwikkeling genoemd.

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. Op het ene gebied zal een kind zich misschien makkelijker en beter ontwikkelen dan op een ander gebied. Ook zullen verschillende kinderen zich op verschillende manieren en in verschillende tempo's ontwikkelen.

Een gastouder begeleidt en stimuleert het kind in zijn ontwikkelingen. Ook brengt de gastouder hier regelmatig de ouders van op de hoogte en overlegt hij/zij met hen of er zaken zijn waar extra aandacht aan besteed moet worden.

Een veilige, schone en gezonde opvangomgeving

Een opvangomgeving moet veilig en hygiënisch zijn. Zo kunnen ongelukken, ziektes en infecties zoveel mogelijk voorkomen worden.

Een gastouder moet er zorg voor dragen dat een kind voldoende en verantwoorde voeding en drinken, lichamelijke verschooning, rust, beweging en frisse lucht krijgt. De vraagouder(s) en de gastouder overleggen samen over de voeding en verzorging van het kind.

Een gastouder heeft een voorbeeldfunctie en moet een kind het goede voorbeeld geven als het gaat om persoonlijke hygiëne. Denk bijvoorbeeld aan handen wassen na toiletgebruik.

Na de inschrijving en daarna twee maal per jaar brengt een medewerker van Koba een bezoek aan de gastouder en de opvangplek. Er wordt jaarlijks bij zo'n bezoek een risico- en hygiëne-inventarisatie gedaan, waarin gekeken wordt naar de veiligheid en hygiëne van de opvangomgeving. Koba wijst hierna de gastouder en de vraagouder(s) op eventuele gebreken of risico's, zodat zo nodig maatregelen kunnen worden getroffen.

Op de opvangplek is altijd een risico- en hygiëne-inventarisatie aanwezig die niet ouder is dan een jaar.

Normen en waarden

In opvoeding spelen normen en waarden een belangrijke rol. Omdat voor de één andere normen en waarden gelden dan de ander, moeten vraagouders en gastouders hier goed met elkaar over praten. Wat zijn de standpunten op het gebied van religie, taalgebruik, de omgang met anderen, etc.?

De gastouder zal het kind een aantal belangrijke normen en waarden leren, zoals afspraken nakomen, respect hebben voor anderen en eerlijk zijn. Verder zullen de normen en waarden van de vraagouder(s) tijdens de opvang gerespecteerd worden.

Na inschrijving van een gast- en/of vraagouder volgt er een koppelingsgesprek met een consulent. In dit gesprek kunnen vraag- en gastouder te kennen geven hoe zij over bepaalde zaken denken en wat ze van elkaar verwachten.

Het is belangrijk dat de vraagouder(s) en gastouder alle onderwerpen bespreekbaar houden. Iedereen heeft zijn eigen mening en gewoontes, maar dat hoeft geen problemen op te leveren. Kinderen kunnen daar juist van leren dat mensen op verschillende manieren met dingen omgaan.

De opvangplek

De opvang vindt in principe plaats in de woning van de gastouder of in het huis van de ouders. Ook de tuin maakt onderdeel uit van de opvangomgeving. Zowel binnen als buiten moet er voldoende ruimte zijn voor het kind en eventuele andere kinderen om te spelen, lopen en stoeien.

Wanneer er geen grote tuin aanwezig is moet de gastouder ervoor zorgen dat een kind toch voldoende beweging en frisse lucht krijgt, door regelmatig naar buiten te gaan en uitstapjes te maken naar bijvoorbeeld een speeltuin, park of kinderboerderij. Daarnaast moet een kind de mogelijkheid hebben zich terug te trekken om rustig te kunnen tekenen, lezen of puzzelen. Hier kan bijvoorbeeld een apart speel- of doehoekje voor gemaakt worden.

Voor jonge kinderen moet er een veilige plek zijn waar ze rustig kunnen liggen, zitten, rollen of spelen. Ook hebben zij een rustige en veilige plek nodig om in te kunnen slapen of uitrusten.

De gastouder zorgt voor een veilige en schone opvangplek. Als een gastouder bij een kind thuis oppast, zijn de ouders in de eerste plaats verantwoordelijk voor de hygiëne en veiligheid. Op de opvangplek wordt nooit gerookt, ook niet als de kinderen niet aanwezig zijn.

Toegestane aantal kinderen gastouderopvang

Een gastouder mag maximaal zes kinderen tegelijk opvangen, als de kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar zijn. Hierbij worden eigen kinderen tot 10 jaar meegeteld. Als de gastouder alleen kinderen van onder de 4 opvangt, mag hij/zij maar 5 kinderen gelijktijdig opvangen, inclusief de eigen kinderen van onder de 4..

Een gastouder mag niet meer dan 4 kinderen van 0 en 1 jaar gelijktijdig opvangen en maximaal 2 kinderen van 0 jaar.

Bij deze aantallen telt Koba ook kinderen mee die bij een ander gastouderbureau ingeschreven staan.

Achterwacht

Gastouders die meer dan 3 kinderen opvangen dienen een achterwacht te hebben. Dit is iemand die telefonisch bereikbaar is tijdens de opvang en in geval van nood te allen tijde binnen 15 minuten op het opvangadres aanwezig kan zijn. De gegevens van deze achterwacht moeten bekend zijn bij Koba en bij de vraagouder(s).

Communicatie tussen de vraagouder(s) en de gastouder

Goede communicatie tussen gastouder en vraagouder(s) over de zorg en opvoeding van een kind, is de basis voor kwalitatief goede opvang. Koba biedt tijdens de opvang diverse momenten aan om de opvang te evalueren. Tijdens het halen en brengen van het kind of bij thuiskomst van de ouders is er vaak ook even tijd om praktische zaken met elkaar door te spreken of over te dragen. Ook kunnen vraag- en gastouder gebruik maken van een heen-en-weerschrift, waarin het verloop van de dag wordt beschreven.

Als gastouder en ouder(s)/verzorger(s) ergens samen niet uitkomen, kunnen ze te alle tijden contact opnemen met Koba. Koba zal hen dan zo goed mogelijk proberen te helpen.

Het eerste huisbezoek en evaluatiegesprek

8 weken na de aanvang van de opvang vindt het eerste huisbezoek plaats. Tijdens dit bezoek wordt er gekeken of eventuele eerder vastgestelde risico's uit de eerste risico-inventarisatie verholpen zijn. Ook vindt er een evaluatiegesprek met de gastouder plaats, waarin besproken wordt of de opvang naar wens verloopt en of de afspraken zoals overeengekomen in de praktijk ook haalbaar zijn. Met de ouder(s)/verzorger(s) wordt het evaluatiegesprek telefonisch gedaan.

Koba maakt een verslag van het huisbezoek en de evaluatiegesprekken, dat bij een volgend evaluatiemoment als uitgangspunt zal dienen.

Telefonisch contact

De medewerkers van Koba kunnen ouders/verzorgers en gastouders wanneer nodig telefonisch adviseren, ondersteunen en begeleiden. Zowel op inhoudelijk als zakelijk gebied biedt Koba hulp.

Protocol kindermishandeling

Op het opvangadres is het protocol kindermishandeling van Koba aanwezig. De gastouder kent de inhoud van dit protocol en handelt hier zo nodig aantoonbaar naar.

Eisen van de overheid

Een gastouder moet aan de volgende overheidseisen voldoen:

- Een gastouder is lichamelijk en geestelijk gezond.
- Een gastouder is bereid tot samenwerking met het gastouderbureau en tot het volgen van aanvullende cursussen/trainingen/bijeenkomsten die gerelateerd zijn aan de opvangtaak.
- Een gastouder respecteert privacygevoelige gegevens en speelt geen informatie door aan derden.
- Een gastouder staat open en heeft respect voor andere gewoontes, culturen, levenswijzen en opvoedingsideeën.
- Een gastouder beschikt over goede communicatieve vaardigheden en is in staat om op een professionele manier contact met de vraagouders te onderhouden en afspraken te maken.
- Een gastouder heeft kennis hebben van de ontwikkeling van kinderen, staat positief ten opzichte van de pedagogische doelstellingen van Koba en kan deze in praktijk brengen.
- Een gastouder heeft kennis van EHBO voor kinderen (volgens de eindtermen van het Oranje Kruis).
- De gastouder beschikt over een getuigschrift omtrent de deskundigheid conform de ministeriële regeling, of beschikt over een EVC-bewijsstuk waaruit blijkt dat de gastouder voldoet aan alle competenties van de bij ministeriële regeling aangewezen MBO-2 opleiding(en).
- De gastouder laat de kinderen niet alleen of over aan het toezicht van anderen.
- Een gastouder heeft een goede beheersing van de Nederlandse taal. Deze wordt tijdens de opvang als voertaal gebezigd, behalve als er een zeer goede reden is om een andere taal als voertaal te bezigen (bijvoorbeeld als de vraagouders expats zijn en dus tijdelijk in Nederland verblijven).
- Een gastouder is goed telefonisch bereikbaar.
- Een gastouder is in het bezit van een AVP-verzekering en (bij autogebruik tijdens de opvang) een inzittendenverzekering.
- De gastouder heeft geen kinderen die onder toezicht staan.
- De gastouder is niet (tijdelijk) ontheven of ontzet uit het ouderlijk gezag.
- De gastouder is in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). In het geval van opvang in de woning van de gastouder dienen ook de meerderjarige huisgenoten van de gastouder een VOG in hun bezit te hebben.

Mocht u na het lezen van ons pedagogisch beleid nog opmerkingen of aanvullingen hebben, dan kunt u ons dat altijd laten weten.